JAARGANG 9 | NUMMER 2 | JULI 2015

Zaanstreek-Waterland

Nieuwsbrief Openbare Gezondheidszorg: Jaarverantwoording 2014

Inleiding
Voor u ligt de Nieuwsbrief Openbare Gezondheidszorg, welke in zijn geheel is gewijd aan de jaarverantwoording 2014. De GGD is een gemeenschappelijke gezondheidsdienst van en voor de negen gemeenten in de regio: Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Oostzaan, Waterland, Wormerland, Zaanstad en Zeevang. Het is een gebied met ca. 320.000 inwoners. De GGD biedt een breed scala aan activiteiten voor een gezond en veilig bestaan en een sluitende zorg voor burgers in de regio. Met circa 300 medewerkers wordt hard gewerkt aan de verschillende taakgebieden van de GGD. 2014 was een bewogen jaar voor de GGD. De veranderingen binnen het sociaal domein hebben de nodige aandacht gehad. Met deze jaarverantwoording worden een aantal belangrijke thema's uitgelicht. Voor een volledige beschrijving van de uitgevoerde activiteiten verwijzen wij u naar www.ggdzw.nl.

De GGD is volop in ontwikkeling

Vanaf januari 2015 zijn de transities in het sociaal domein een feit. Taken in het kader van de participatiewet, jeugdzorg en de WMO zijn overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Deze veranderingen hebben ook gevolgen voor de GGD en in 2014 is hierop volop geanticipeerd. Op grond van de nieuwe Jeugdwet en de WMO krijgen gemeenten de taak om op bovenlokaal niveau zorg te dragen voor een Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) in een Veilig Thuis. Verderop leest u hier meer over.

Het Rijk en de gemeenten hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de publieke gezondheid. De decentralisaties geeft kansen voor dwarsverbanden tussen maatschappelijke ondersteuning, zorg voor de jeugd en het domein van werk en inkomen. Ook het basispakket jeugdgezondheidszorg is opnieuw vastgelegd en een nieuw onderdeel hierin is bijvoorbeeld (school)ziekteverzuimbegeleiding. De GGD vormt een verbinding tussen deze werkterreinen. Om deze verbinding te leggen is veel geïnvesteerd in de contacten met de verschillende gemeenten om per gemeente deze verbindingen zo goed mogelijk vorm te geven.
In het huidige regionale gezondheidsbeleid (2013-2016) staan de speerpunten aanpak overgewicht en schadelijk alcoholgebruik centraal, gericht op de doelgroep jeugd. De keuze voor deze speerpunten is terecht gemaakt gezien de beschikbare landelijke, regionale en lokale cijfers. Ook de landelijke nota gezondheidsbeleid geeft prioriteit aan o.a. het tegengaan van overgewicht en schadelijk alcoholgebruik. De veranderingen in het sociaal domein en de veranderende kijk op gezondheid en preventie hebben consequenties voor de keuze van gezondheidsthema's en de schaal waarop gezondheidsinformatie inzichtelijk wordt gemaakt. Er is een toenemende vraag naar interventies rondom eenzaamheid onder ouderen of naar mogelijkheden voor een gezonde leefstijl in geval van schuldenproblematiek. In samenhang daarmee is de doelgroep waarop gezondheidsbevordering zich richt uitgebreid naar '0-100 jaar', met meer aandacht voor volwassenen en ouderen. Ook de sociaal economische gezondheidsverschillen krijgen hernieuwde aandacht in een aantal gemeenten. Naast de presentatie van gezondheidsgegevens op regionaal en gemeentelijk niveau wordt steeds meer ook gegevens op wijkniveau gepresenteerd.

Begin 2014 presenteerde VWS de Landelijke agenda m.b.t. suïcidepreventie (2014-2017). De afgelopen jaren is het aantal suïcides gestegen. Mede daarom kiest het minis-

terie van VWS voor blijvende aandacht voor de preventie van suïcide. In de Landelijke agenda wordt uitgegaan van een geïntegreerde brede aanpak van suïcidepreventie. Deze speelt zich af in diverse domeinen. Ook in de regio Zaanstreek-Waterland is er in toenemende mate aandacht voor suïcide. Verschillende gemeenten, zoals Purmerend, Edam-Volendam, Landsmeer, Waterland en Zeevang hebben preventie van suïcide in meer of mindere mate als lokaal speerpunt (onder psychische gezondheid) benoemd. De GGD heeft gezamenlijk met haar ketenpartners een voorstel ontwikkeld breed te werken aan suïcidepreventie, waarin aandacht is voor collectieve activiteiten (training) en individuele hulpverlening.

Kortom, GGD Zaanstreek-Waterland is volop in ontwikkeling en doet haar uiterste best om samen met gemeenten en andere partners aan een gezond en veilig bestaan te blijven werken en een sluitende zorg voor burgers in de regio Zaanstreek-Waterland te blijven leveren.

Afdeling Infectieziektebestrijding treft voorbereidingen op ebola

Sinds februari 2014 is er een ebola-uitbraak in West-Afrika. Op dit moment komt ebola voor in de landen Guinee, Sierra Leone en Liberia. De kans dat een reiziger ebola meebrengt naar Nederland is, ondanks de aanhoudende uitbraak, heel klein, maar niet uitgesloten. Voor de afdeling infectieziektebestrijding van de GGD was het daarom van belang om preventieve maatregelen te nemen in de regio Zaanstreek-Waterland. In samenwerking met het RIVM, de ziekenhuizen, huisartsen en ambulancevoorziening zijn de nodige maatregelen genomen om het risico van verspreiding van de ziekte tot een minimum te beperken. Dit hebben geleid tot praktische afspraken over de planning en routing bij (verdachte) ebola-patiënten in onze regio, welke tevens enkele malen tot uitvoering zijn gebracht. Zowel het bestuur van de GGD als de Veiligheidsregio zijn hierover geïnformeerd. Hoewel de uitbraak afneemt, blijft alertheid onder professionals geboden.

Top 10 aangemelde infectieziekten en adviesvragen 2014

Verwekker/onderwerp	Meldingen/adviesvragen
Kinkhoest	139
Besmettingsaccidenten	52
Hepatitis B	41
Bof	20
Ebola	20
Vaccinaties algemeen	20
Legionella	17
Rabiës	16
Mazelen	14
Waterpokken	11

GGD Reizigersafdeling sluit zich aan bij landelijk platform

Ondanks de landelijke tendens tot terugloop van het aantal bezoekers van reizigerspoli's, is bij het reizigersspreekuur van GGD Zaanstreek-Waterland het aantal consulten in 2014 iets gestegen. Het aantal vaccinaties is echter nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met het jaar ervoor. Toch blijft de afdeling zich focussen op het belang om reizigers te attenderen op de noodzaak van vaccinaties en dan met name ouders. Uit recent onderzoek van TNS NIPO blijkt dat de helft van alle Nederlandse kinderen ongevaccineerd op reis gaat naar een risicobestemming waar hepatitis A voorkomt, zoals Kroatië, Egypte, Turkije en Marokko. Ouders gaan er vaak ten onrechte van uit dat kinderen benodigde vaccinaties hebben gehad via het Rijksvaccinatieprogramma. Hepatitis A maakt hier echter geen deel van uit. Tijdens het vaccineren van kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma vindt er dan ook een actieve promotie plaats door de Reizigersafdeling.

In 2014 heeft er een klanttevredenheidsonderzoek binnen de afdeling Reizigers plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat 97% van de cliënten de deskundigheid tijdens het spreekuur als (zeer) goed beoordeelt. Het onderzoek is afgenomen onder 132 cliënten die in de zomermaanden van 2014 het reizigersspreekuur van de GGD hebben bezocht. Van deze cliënten geeft bijna iedereen aan bij een volgende reis opnieuw GGD Zaanstreek-Waterland te bezoeken voor reisadviezen en vaccinaties. Hoewel het grootste deel van de cliënten de informatievoorziening via de website van de afdeling Reizigers als (ruim) voldoende beschouwen, blijft dit een aandachtspunt. De GGD heeft zich dan ook per 1 november 2014 aangesloten bij het platform GGDReisvaccinaties.nl. Op deze manier wordt de kwaliteit van de informatie verbeterd en de bereikbaarheid van de website vergroot. Ook wordt het eenvoudiger om online direct een afspraak in te plannen op het spreekuur.

Jeugdgezondheidszorg: Werken volgens het vernieuwde basistakenpakket

De Jeugdgezondheidszorg is de laatste jaren volop in beweging, zo ook in 2014. Gericht op het bieden van een gezonde houvast aan de jeugd, ouders en hun omgeving, nu en in de toekomst. De veranderingen hangen samen met de nieuwe maatschappelijke taken die gemeenten per januari 2015 krijgen, zoals de verantwoordelijkheid voor de Jeugdzorg. De jeugdgezondheidszorg van de GGD, met haar preventieve taken, vervult hier een belangrijke rol in. De achterliggende gedachte is: hoe eerder je erbij bent, hoe lichter de hulp die nodig is.

Het basispakket JGZ omvat nog steeds vaccinaties, screenings, monitoring en signalering. Hoewel dergelijke activiteiten er voor alle jeugdigen moeten zijn, kan de uitvoering ervan per kind/jongere of gezin variëren. Dit is afhankelijk van de specifieke situatie van het kind, het gezin en de omgeving en de behoefte van ouders en kinderen. Waar nodig wordt er voorlichting, begeleiding en toeleiding naar zorg gegeven. Met uitleg en advies kan de JGZ zorg wegnemen en de situatie normaliseren, om zo bij te dragen aan het versterken van eigen kracht en onnodige medicalisering helpen tegen te gaan. Hiermee wordt voorkomen dat alledaagse problemen ten onrechte bij zware, specialistische zorg terechtkomen. En problemen ten onrechte niet behandeld worden, waardoor in een later stadium juist een extra beroep op gespecialiseerde zorg nodig is.

Wat heeft de JGZ gedaan in 2014? Een paar highlights:

- Het versturen van een SMS ter herinnering aan een oproep voor een consult JGZ. Dit heeft tot gevolg dat het aantal afspraken 'niet verschenen zonder bericht' is afgenomen.
- In het voortgezet onderwijs ontwikkelde JGZ een extra contactmoment voor de vierde klas van het VMBO/HAVO/VWO.
- Er zijn ruim 40.000 vaccinaties gezet tijdens de groepsvaccinaties en individuele contactmomenten.
- Uitvoering van themabijeenkomsten over o.a. borstvoeding, regels en grenzen stellen, pesten en taalontwikkeling.
- Uitvoering van trainingen voor kinderen en jeugdigen, zoals sociale vaardigheidstrainingen, weerbaarheidstrainingen en Kind en echtscheiding.
- Meewerken aan wetenschappelijk onderzoek onder andere naar het Van Wiechen ontwikkelingsonderzoek. Kijk voor meer informatie over dit onderzoek op https://www.ncj.nl/landelijke-coordinatie/ontwikkelingsonderzoek.

Het aanbod leskisten voor het basis- en voortgezet onderwijs is in aantal minder geworden, maar worden echter wel frequenter uitgeleend. De top 4 bestaat uit: Zintuigen, Gezond gebit, Cyberpesten en Vlinders in je buik. Meer weten over het aanbod van leskisten, kijk op: https://www.ggdzw.nl/jeugd_en_gezin/uitleen_leskisten_en_lesmaterialen

Inspectie Peuterspeelzalen

Veel gemeenten zijn in 2014 al bezig geweest de kwaliteit van peuterspeelzalen en kinderopvang gelijk te trekken, vooruitlopend op de aanpassingen in de wet Kwaliteitseisen Kinderopvang en Peuterspeelzalen. De nieuwe regels maken het voor gemeenten makkelijker om daar verder mee te gaan. Vanaf 1 januari 2015 gelden voor medewerkers in de kinderopvang en peuterspeelzalen dezelfde regels. Zo moet het aantal medewerkers op groepen met 2- en 3-jarigen overal hetzelfde zijn. Dit aantal wordt gelijkgetrokken. Daarnaast gaat vanaf 1 juli 2015 het 'vierogenprincipe' ook gelden voor peuterspeelzalen. Dit betekent dat er altijd twee medewerkers kunnen meekijken of meeluisteren met de groep. Nu geldt dit alleen nog voor organisaties in de kinderopvang. Met deze maatregelen zet het kabinet een eerste stap om het verschil tussen de kinderopvang en peuterspeelzalen te verkleinen. Zij vinden dat het voor de ontwikkeling van peuters niet uit moet maken of zij naar de kinderopvang of de peuterspeelzaal gaan. Daarbij moet de kwaliteit omhoog. Deze wijziging betekent dat een aantal peuterspeelzalen al in 2014 de status kinderdagverblijf hebben gekregen. Hierdoor heeft de afdeling Inspectie kinderopvang van de GGD meerdere peuterspeelzalen geïnspecteerd.

Project Taal & VVE Zaanstad

Medewerkers van kinderopvangorganisaties en peuterspeelzalen worden extra opgeleid om taalachterstanden te verminderen. Zo moeten zij alerter zijn op kinderen die een ontwikkelingsachterstand dreigen op te lopen. Het gaat dan bijvoorbeeld om kinderen die slecht Nederlands spreken. De preventief werkende logopedisten van de GGD, met hun specifieke kennis van taal leren, zijn opgeleid tot trainer Taal en VVE. Gedurende zes maanden begeleiden deze trainers pedagogisch medewerkers doormiddel van observaties en coaching. Het traject wordt op maat en in overleg met de peuterspeelzaal samengesteld. Het programma is eind 2013 gestart in Zaanstad. In de eerste helft van 2014 zijn de pedagogisch medewerkers van 8 locaties gecoacht, met als resultaat dat ze bewuster taal aanbieden en uitlokken. Daardoor zijn zij beter in staat aan te sluiten op het taalniveau van ieder kind individueel, met als gevolg dat het VVE-aanbod zoveel mogelijk rendement oplevert. Bij de aanvang van het schooljaar 2014 – 2015 zijn pedagogisch medewerkers van 8 andere locaties ook gestart met het traject Taal en VVE. De intentie is dat alle Zaanse pedagogische medewerkers, die VVE aanbieden, op deze manier gecoacht gaan worden.

Meldpunt Overlast en Bemoeizorg: bemiddeling naar hulpverlening

Het Meldpunt Overlast en Bemoeizorg (MOB) richt zich op de probleeminventarisatie naar aanleiding van meldingen en toeleiding naar zorg. Het aantal cliënten gemeld bij het MOB is in 2014 nagenoeg gelijk gebleven met 2013 (698 versus 705). Meldingen komen met name van politie, woningcorporaties en zorginstellingen. De betrokken cliënten hebben op meerdere leefgebieden problemen, zoals zelfverzorging, wonen, financiën, psychische en verslavingsproblemen, sociaal netwerk, opvoeding en veiligheid. Wel is er een toename te zien van meldingen over mensen die geen vast woonadres in de regio hebben en zwervend in de regio zijn (32 in 2014, 8 in 2013). Deze mensen verblijven op diverse plekken in de regio en kunnen niet worden toegerekend aan een gemeente. Daarnaast heeft het meldpunt 35 meldingen betreffende mensen zonder vast woonadres, maar die wel toe te schrijven zijn aan een gemeente, omdat zij zich daar in verschillende complexen of bij vrienden/familie verblijven (thuislozen). Dit cijfer is vergelijkbaar met 2013.

Samenwerking met de wijkteams

In 2014 hebben de wijkteams hun intrede gedaan. Om tot een goede samenwerking te komen heeft de afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg van de GGD een visiestuk geschreven. Hierin staat welke cliëntenpopulatie door het Meldpunt Overlast en Bemoeizorg (MOB) en Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) wordt bediend en hoe de GGD hierin wil samenwerken met de sociale wijkteams. Het MOB heeft het afgelopen jaar de verschillende wijkteams uitgenodigd bij de GGD en heeft diverse voorlichtingsbijeenkomsten gegeven op locatie. Daarnaast heeft het MOB gezamenlijke casuïstiek besproken met de wijkteams en zijn cliënten waar nodig en waar mogelijk samen opgepakt. Wanneer casuïstiek door het wijkteam kan worden opgepakt zal het MOB dit niet doen. Het MOB staat ter beschikking voor consultatie en advies. Het MOB/MBZ is er specifiek voor de zorgwekkende zorgmijder die zonder bemoeizorg niet op de rit komt.

Van Steunpunt Huiselijk geweld naar Veilig Thuis

Op grond van de nieuwe Jeugdwet en de Wmo dragen de gemeenten per 1 januari 2015 de taak om op bovenlokaal niveau zorg te dragen voor een Veilig Thuis. Daarmee dragen de gemeenten de verantwoordelijkheid voor volwassenen en kinderen die te maken krijgen met agressie, geweld, mishandeling en (seksueel) misbruik of verwaarlozing in huiselijke kring. De werkzaamheden zijn niet nieuw. Gemeenten beschikken reeds over een Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG). Dit Steunpunt is ondergebracht bij de GGD. Daarnaast is er een Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK), dat is ondergebracht bij Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA). Nieuw is de verplichting om deze taken geïntegreerd vorm te geven in een Veilig Thuis: advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. De belangrijkste redenen voor de wetgever om een Veilig Thuis te organiseren zijn:

1. Eén meldpunt voor burgers en professionals voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling;
2. Meer samenhang in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De gemeenten in Zaanstreek-Waterland hebben besloten om Veilig Thuis (AMHK) bij de GGD onder te brengen. Er is hard gewerkt om een Veilig Thuis per 2015 neer te zetten. Naast het uitdenken van de verschillende werkprocessen, de praktische zaken als logo en telefoonnummer, hebben in het najaar 2014 alle beoogde medewerkers Veilig Thuis een scholingstraject gevolgd om de overgang zo goed mogelijk te laten verlopen. Op 2 januari 2015 is Veilig Thuis van start gegaan met een enthousiast team van medewerkers.

Mannen kom op!

Mannen kom op! is voortgezet. Acht actieve vrijwilligers willen zoveel mogelijk mensen bereiken en laten nadenken over huiselijk geweld en hoe het zover kan komen. De werkzaamheden van Mannen kom op! zijn PR, voorlichting en het zijn van een vertrouwenspersoon. Met allerlei instellingen en instanties (zoals bibliotheken, lokale gebiedsteams, kinderdagverblijven, geloofsgemeenschappen) is contact gelegd om het thema huiselijk geweld te bespreken. Om huiselijk geweld nog beter bespreekbaar te maken worden allerlei creatieve manieren ingezet. Er is contact gelegd met een striptekenaar en Stichting de Culturele Staten om sketches te ontwikkelen over huiselijk geweld. In 2015 zal dit daadwekelijk zichtbaar zijn.
Mannen kom op! krijgt landelijk en zelfs internationaal belangstelling. De coördinator en een van de vrijwilligers hebben in Brussel op een conferentie over mannelijke slachtoffers bij huiselijk geweld een workshop gegeven. Het Verwey-Jonker Instituut doet in samenwerking met Atria onderzoek naar veelbelovende preventieprojecten in Nederland en enkele Europese landen gericht op het doorbreken van de intergenerationele overdracht van geweld in gezinnen. Mannen kom op! is één van deze zes Nederlandse projecten. Doel van het onderzoek is dat het ministerie gemeenten opdracht geeft succesfactoren uit de onderzochte projecten mee te nemen in hun aanpak richting preventie huiselijk geweld. Tevens zijn er contacten met eMANcipator, een organisatie dat zich richt op het bevorderen van mannen-emancipatie. In december 2014 is een eerste bijeenkomst geweest van Mannen tegen geweld tegen vrouwen. Mannen kom op! is gesprekspartner geweest.

Budgettraining Straathoekwerk Zaanstad

In 2013 is door Straathoekwerk een budgettraining voor hun klanten ontwikkeld en als pilot uitgevoerd. Ondanks een goede evaluatie van de pilot bestond er op dat moment geen ruimte om de training opnieuw uit te voeren. Medio 2014 kwamen Rabobank Zaanstreek en Straathoekwerk tijdens een bijeenkomst met elkaar in gesprek over het feit dat veel jongeren rondlopen met schulden en moeite hebben om hun financiën op orde te krijgen en te houden. Het idee werd geboren om samen een budgettraining te geven. Het lesmateriaal, dat al voor handen was, werd geüpdatet en in het najaar werd de vernieuwde training gegeven. De trainers waren medewerkers van de Rabobank en een Straathoekwerker.

Dit voorjaar worden twee trainingen aangeboden. Tijdens 6-wekelijkse sessies komen verschillende onderwerpen in de ruimste zin van het woord over financiële zaken aan de orde: schulden, verzekeringen, het bijhouden van een kasboek, sparen, rente. De training is interactief; jongeren worden gemotiveerd om kritisch te kijken naar hun eigen financiële zaken, maar ook die van elkaar. Tussentijds geven de docenten praktische tips en inzichten, maar ook de jongeren onderling geven elkaar ongezouten feedback. Doel van deze training is dat jongeren met een flinke kennis en inzicht naar huis toe gaan en zelfstandig hun financiële zaken op orde houden. Ook voor de jongeren die al met schulden kampen of al in de schuldhulpverlening zitten is deze training een gedegen ondersteuning naar een schuldenvrij bestaan.

De samenwerking tussen Rabobank Zaanstreek en Straathoekwerk maakt deze training uniek. De Rabobank heeft specifieke kennis van financiële aspecten en Straathoekwerk de knowhow over de doelgroep. In deze training komt het bedrijfsleven samen met de welzijnskant. Tevens deelt de Rabobank zijn specifieke kennis over bankfraude en budgetbeheer tijdens deze training met (gast-)lessen.

NIX18: niet drinken en roken tot je 18e

De NIX18-campagne is een initiatief van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en een groot aantal partners (o.a. Koninklijke Horeca Nederland, KWF kankerbestrijding, Longfonds, Trimbos-instituut, NOC*NSF, GGD-en). Doel van de campagne is het versterken van de sociale norm 'niet drinken en roken tot je 18e'. De campagne richt zich op de hele samenleving en in het bijzonder de omgeving van jongeren. Iedereen zou het normaal moeten gaan vinden dat jongeren voor hun 18e niet roken of drinken.
Per 1 januari 2014 mag aan jongeren onder de 18 geen alcohol of tabak meer worden verkocht. Ook mogen jongeren tot hun 18e geen alcohol bij zich hebben in het openbaar (bijvoorbeeld op straat, in de kroeg, op een station). Aanvullend aan de landelijke sociale normcampagne heeft de GGD in samenwerking met de Brijder verschillende activiteiten uitgevoerd om het maken van de NIX-afspraak te stimuleren.
Bij elke ouderavond met betrekking tot genotmiddelen en elk frisfeest of evenement waar de boodschap van NIX gepromoot kon worden, is deze kans aangegrepen. Hiervoor werd gebruik gemaakt van materiaal van NIX vanuit Trimbos/VWS (flyers, gadgets). Het Trimbos bood in 2014 een eenmalig werkbudget aan om enkele materialen aan te schaffen van NIX voor evenementen. Zo heeft de jongerenwerker in Waterland en de gemeente Purmerend op verschillende manifestaties hieraan aandacht besteed.

De boodschap van NIX is in samenwerking met de Brijder en Spurd onder de aandacht van de sportverenigingen in Purmerend gebracht. De sportverenigingen hebben onder andere het aanbod gekregen om de instructie Verantwoord Alcoholschenken te volgen. Dit alles voortkomend vanuit het convenant verantwoord alcohol schenken in de sport dat de GGD in januari 2014 heeft ondertekend.

Eerste editie Stoptober succesvol

De eerste Nederlandse editie van Stoptober is succesvol verlopen. Tienduizenden rokers hebben in oktober 2014 een poging ondernomen om 28 dagen niet te roken. Ze zijn daarbij massaal aangemoedigd en ondersteund op Twitter en vooral Facebook. GGD Zaanstreek-Waterland heeft de stopmaand actief gepromoot en ondersteund in de regio. De landelijke initiatiefnemers hebben dan ook het voornemen Stoptober in 2015 weer te organiseren. Initiatiefnemers van Stoptober in Nederland zijn het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), KWF Kankerbestrijding, de Hartstichting, het Longfonds, het Trimbos-instituut, GGD GHOR Nederland en de Alliantie Nederland Rookvrij.
Rokers die wilden meedoen met Stoptober konden zich aanmelden via de website Stoptober.nl en de gratis Stoptober-app downloaden. Via de app kregen de deelnemers dagelijks persoonlijke aanmoedigingsberichten om weer een dag rookvrij door te komen. Op de landelijke website Stoptober.nl hebben 38.511 rokers zich aangemeld voor de actie. En de Stoptober app is zelfs 50.000 keer gedownload. In de regio Zaanstreek-Waterland hebben 755 deelnemers zich aangemeld. Het is niet bekend hoeveel deelnemers hiervan de 28 dagen hebben volgehouden en hoeveel hiervan nog steeds zijn gestopt. Stoppers hebben elkaar massaal ondersteund op social media en ook de app is positief ontvangen. Uit de reacties op Facebook, maar ook bij bijvoorbeeld de stopcoaches in het land blijkt dat Stoptober een positieve vibe gaf om het echt 28 dagen vol te houden. Rokers die 28 dagen stoppen met roken hebben 5 keer meer kans om blijvend te stoppen.

Daklozentelling Purmerend
Voor de 5e maal op rij is de Daklozentelling voor de Gemeente Purmerend uitgevoerd. Het aantal dak- en thuislozen is in 2014 in vergelijking tot 2013 nagenoeg gelijk gebleven. Opvallend te noemen is dat van de in 2014 getelde 100 dak- en thuislozen er 80 unieke gevallen zijn. Dit betekent dat 80 van de 99 personen in de telling van 2013 niet meer als dak- of thuisloos is aan te merken.

Monitor sociaal kwetsbare groepen (OGGZ-monitor)
Meegewerkt aan een pilot, samen met centrum gemeenten en academische werkplaats, voor het ontwikkelen van een landelijke monitor sociaal kwetsbare groepen. De monitor sociaal kwetsbare groepen geeft enig inzicht in de grootte en problematiek van deze sociaal kwetsbare groepen en de mensen die risico lopen om sociaal kwetsbaar te worden en heeft daarmee een signaleringsfunctie. Meer informatie over de monitor sociaal kwetsbare groepen is te vinden op www.ggdzw.nl/publicaties/onderzoekenregistratie.

Emovo
Op alle 19 scholen voor regulier voortgezet onderwijs in Zaanstreek-Waterland is het Emovo onderzoek uitgevoerd. Emovo staat voor Elektronische Monitor en Voorlichting en is een vragenlijstonderzoek waarbij scholieren uit klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs vragen beantwoorden via een online vragenlijst. Het is de tweede keer dat Emovo is uitgevoerd in de regio Zaanstreek-Waterland. Schooljaar 2013-2014 waren de resultaten per leerling in te zien door de aan de school verbonden jeugdarts en -verpleegkundige van de GGD. Op basis van de gegeven antwoorden is een deel van de leerlingen opgeroepen voor een gesprek. Door het onderzoek op school uit te voeren, verbetert de respons en de kwaliteit van de gegevensverzameling. De resultaten van Emovo zijn aan de hand van rapportages met de scholen en de gemeenten besproken. De resultaten vormen één van de informatiebronnen voor het gezondheidsbeleid van school en de 9 gemeenten. Gezamenlijk wordt bepaald welke uitkomsten nadere aandacht nodig hebben en/of zich lenen voor een preventieve aanpak. Meer informatie over het onderzoek en de resultaten zijn te vinden op www.regionaalkompas.nl/zaanstreek-waterland/gemeenten, per gemeente onder jongeren.

Gezonde school

In het schooljaar 2013-2014 hebben zeven scholen zich laten registreren voor het vignet Gezonde School (vijf basisscholen en twee scholen voor voortgezet onderwijs) en werken op dit moment toe naar een Gezonde School. Het vignet Gezonde School is een erkenning voor scholen die de gezondheid van hun leerlingen hoog in het vaandel hebben staan en structureel en planmatig werkt aan gezondheidsthema's. Drie van de scholen met en de anderen zonder betrokkenheid van de GGD of andere partners. Enthousiasme van de schooldirectie is hierbij doorslaggevend. De scholen vragen vooral een themacertificaat aan op de thema's voeding en sport & bewegen.

In 2013 startte Jeugdimpuls, met als doel scholen te laten toewerken naar een Gezonde School. Van 28 maart tot en met 25 april 2014 konden scholen voor het basis- en voortgezet onderwijs en MBO een aanvraag doen voor ondersteuning bij het werken aan gezondheid op school. Het basisonderwijs kon een aanvraag indienen voor advies-op-maat en vergoeding van taakuren. Het voortgezet onderwijs kon daarnaast ook nog een bijdrage in de kosten extra hulp bij het uitvoeren van een gezonde schoolactiviteit aanvragen. Landelijk hebben ruim 500 scholen een aanvraag ingediend. In de regio Zaanstreek-Waterland zijn zeven aanvragen toegekend (6 scholen voor basisonderwijs en 1 vo-school). Allen hebben advies op maat ontvangen en vier scholen hebben daarnaast de vergoeding van taakuren toegekend gekregen. De vo-school heeft twee interventies en advies op maat toegekend gekregen.

Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio: samen goed voorbereid bij een ramp of groot ongeval

De geneeskundige hulpverlenings-organisatie (GHOR) is actief geweest op het terrein van opleiden, trainen en oefenen, zowel in multidisciplinair verband als monodisciplinair en betrokken bij de GRIP (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure) incidenten in de regio. Om voorbereid te zijn op incidenten, calamiteiten of crises is het van groot belang dat de mensen die een rol vervullen in de crisisstructuur goed opgeleid en getraind zijn en ook hun vaardigheden op dit gebied geoefend hebben. In 2014 zijn hiervoor de nodige activiteiten ontplooid. Deze activiteiten in de voorbereidende sfeer zijn bedoeld om, indien een calamiteit of crisis zich voordoet, deze op een zo goed mogelijk manier tegemoet te treden met als doel de negatieve gevolgen (mens en materieel) zo beperkt mogelijk te houden. In 2014 hebben zich 9 GRIP-incidenten voorgedaan. Het betrof in alle gevallen GRIP 1, dit aantal is gelijk aan 2013.

Door het GHOR-bureau is een themabijeenkomst georganiseerd voor leidinggevenden in de crisisorganisatie met als onderwerp het nieuwe crisismodel GHOR en de infectieziektebestrijding door de GGD. Voorts levert de GGD een bijdrage aan de invulling van het nieuwe crisismodel GHOR met twee personen voor de functie van HIN (hoofd informatievoorziening) en twee voor de functie van HON (hoofd ondersteuning). Verder nemen twee medewerkers deel aan de pool van persvoorlichters van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Zij hebben hiervoor de nodige training, opleiding en oefening gehad.

Ook de GGD zelf bereidt zich voor op mogelijke (interne) calamiteiten of crises. Het GGD Rampen opvang plan is twee keer beoefend, waarbij de eerste keer het proces infectieziektebestrijding centraal stond en de tweede keer het proces medische milieukunde.

Colofon

Adresgegevens
GGD Zaanstreek-Waterland
Postbus 2056
1500 GB Zaandam
Tel. (0900) 254 54 54
Fax. (075) 616 30 16

Redactie
Sevgi Extra
Ghislaine van Nooijen Kooij

Voor opmerkingen en vragen over de nieuwsbrief kunt u mailen naar info@ggdzw.nl o.v.v. Redactie Jaarverantwoording 2014.

Volg ons nu op Twitter via @GGDZW

Ontwerp en drukwerk
Aranea Grafimedia, Zaandam

De Jaarverantwoording 2014 wordt verspreid onder bestuurders van GGD Zaanstreek-Waterland en tevens onder ambtenaren, raadsleden, zorg- en welzijnsinstellingen in de regio Zaanstreek-Waterland en GGD'en van buiten de regio. De nieuwsbrief is ook beschikbaar op www.ggdzw.nl.

Mocht u geen prijs stellen op het ontvangen van de Jaarverantwoording dan kunt u zich afmelden via info@ggdzw.nl o.v.v. Redactie Jaarverantwoording 2014.